

ข้อกังวลใจและข้อเสนอของเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ

ต่อประเด็นแรงงานในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 พ.ศ.

เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (Migrant Working Group) และองค์กรสมาชิก ได้ติดตามและร่วมกันทบทวนร่างกฎหมายประมงทั้ง 8 ฉบับที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 พ.ศ. พบว่าร่างพรบ.ฉบับนี้น่าจะมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน โดยหลักแล้วร่างพรบ.มุ่งเน้นในการผ่อนปรนให้การบังคับใช้กฎหมายต่อการทำประมงผิดกฎหมายมีมาตรการที่เบาลงทั้งในเรื่องของการจับสัตว์น้ำ การขนถ่ายสัตว์น้ำ อุปกรณ์จับสัตว์น้ำ การเคลื่อนย้ายแรงงานกลางทะเล มาตรการทางปกครองและการลงโทษทางอาญา และมีความเสี่ยงต่อการทำประมงอย่างผิดกฎหมาย การทำประมงเกินขนาด และการละเมิดสิทธิแรงงานประมงในรัฐไทยอาจมีเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่มาตรการและบทลงโทษต่อผู้กระทำลงกลับมีลักษณะที่เบาลง

ในฐานะขององค์กรเครือข่ายที่ทำงานในเรื่องแรงงานข้ามชาติ การคุ้มครองแรงงาน พิจารณาเห็นว่าร่างพรบ.การประมงที่อยู่ระหว่างการพิจารณานี้มีแนวโน้มจะละเอียดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแรงงานในงานประมง โดยให้เหตุผลว่า มีกฎหมายคุ้มครองแรงงานประมงแยกต่างหากแล้ว หากพิจารณาให้ชัดเจนจะเห็นว่ากฎหมายการประมงที่อยู่ระหว่างการพิจารณามีหลายแง่มุมที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงจะต้องกำหนดมาตรการในการดูแลและคุ้มครองแรงงานในงานประมงคู่กันไปด้วย ทั้งยังปฏิเสธไม่ได้ว่าในกระบวนการผลิต การประกอบกิจการประมง การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวกับการประมงไม่สามารถแยกขาดจากกระบวนการจ้างงานได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรูปแบบการดำเนินการในกิจการประมง การกำหนดประเภท จำนวนของแรงงานในงานประมง เกณฑ์อายุขั้นต่ำ การตรวจสอบกระบวนการผลิตที่ครอบคลุมทั้งการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สิทธิแรงงาน และความยั่งยืนในการประกอบกิจการเป็นบรรทัดฐานทางสังคมของตลาดอาหารทะเลในโลก

เครือข่ายเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติมีข้อสังเกตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน และคุ้มครองแรงงานในงานประมงที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายและร่างกฎหมายดังนี้

1. การตัดจุดมุ่งหมายในเรื่องการป้องกันการจ้างแรงงานผิดกฎหมาย ในมาตรา 4 (4) และการตัดในเรื่องการคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการของแรงงานประมง ในมาตรา 4 (9) ออกจึงเป็นการทำลายหลักการในเรื่องการทำประมงที่ถูกต้องและยั่งยืนออก และทำให้มองไม่เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนี้ต่อการ

จ้างแรงงานและการคุ้มครองแรงงาน และสร้างความเสี่ยงให้แก่อุตสาหกรรมประมงไทย และอาหารทะเลในตลาดระหว่างประเทศ และกระทบต่อประเทศไทยในเวทีการค้าระหว่างประเทศ การยังคงประเด็นเรื่องแรงงาน ในร่างพรบ.ให้จะยังทำให้ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรยังตระหนักถึงผลกระทบของการปรับแก้กฎหมาย นโยบายในประเด็นดังกล่าว และทำให้กฎหมายมีความรัดกุมวางบนมาตรฐานสากลและความเงื่อนไขทางการค้าระหว่างประเทศ

2. การยกเลิกนิยามคำว่า “โรงงาน” ในมาตรา 5 ออกทำให้มีผลกระทบต่อ การคุ้มครองแรงงานในกิจการต่อเนื่องจากประมงทะเลอย่างมีนัยสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเกิดช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย ส่งผลให้มีการยกเลิกมาตราที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานในกิจการอาหารทะเลออก ไม่ว่าจะเป็นมาตรา 10/1 ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบกิจการ มาตรา 11 ในเรื่องมาตรการในการจ้างแรงงานข้ามชาติ การตรวจแรงงาน และอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการเข้าไปตรวจสอบ และสั่งการได้ และมาตรา 11/1 ในเรื่องอำนาจในการกำหนดกรณีโรงงานกระทำผิดในกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่จะมีผลกระทบต่อ การจ้างแรงงาน และการคุ้มครองแรงงาน ที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานสั่งปิดสถานประกอบการนั้นไปก่อนได้ ในกรณีที่โรงงานทำผิดในเรื่องการจ้างแรงงานเด็ก การตัดมาตราทั้งหลายเหล่านี้นี้ออก อาจจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการคุ้มครองแรงงานเด็ก การใช้แรงงาน และการขาดมาตรการที่เข้มงวดต่อกระบวนการจ้างแรงงานข้ามชาติ เมื่อพิจารณาร่วมกับประกาศคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เรื่อง ประเภทงานอันตรายสำหรับเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ซึ่งไม่รวมถึงการใช้แรงงานเด็กในโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำแล้วอุตสาหกรรมต่อเนื่อง การเพิกถอนมาตรา 11/1 ออกซึ่งทำให้เกิดช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมายเชิงรุกเพื่อมุ่งคุ้มครองแรงงานเด็กที่นับได้ว่าเป็นประเด็นอ่อนไหวอย่างมีนัยสำคัญ
3. ในมาตรา 13 ในเรื่องกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ได้มีการตัดผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวงแรงงานในบางร่าง เพื่อให้นโยบายประมงของไทยครอบคลุมมิติต่าง ๆ รวมถึงการคุ้มครองแรงงาน การจ้างงาน จึงควรมีผู้แทนจากกระทรวงเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักยึดในเรื่องการจ้างงานในงานประมงและการคุ้มครองแรงงานเป็นสำคัญ
4. ข้อเสนอให้ตัดการใช้บัญชีรายชื่อคนงานออก ในมาตรา 82 ซึ่งเป็นความเสี่ยงต่อกระบวนการตรวจสอบ การลักลอบทำงานอย่างผิดกฎหมายของแรงงานข้ามชาติ รวมทั้งอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือละเลยในกระบวนการตรวจสอบเรื่องรายชื่อลูกเรือที่ออกไปทำงาน ทำให้อาจจะส่งผลให้ลูกเรือมีความเสี่ยงต่อการถูกละเมิดด้านสิทธิแรงงานหรือต้องทำงานในเรือเป็นเวลานานได้ง่าย

5. ควรพิจารณาแก้ไขกฎหมายมาตรา 83 โดยเฉพาะในส่วนของ การออกไปประจำสำคัญคนประจำ ในรูปแบบ การเปิดจดทะเบียนกรณีประมงทะเลเป็นการเฉพาะ ทำให้แรงงานที่ทำงานตามมาตรานี้ อาจมีความเสี่ยง ต่อการคุ้มครองแรงงานหรือการเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมายได้โดยง่าย ทั้งนี้จะทำให้เกิดความสับสนและไม่มี เอกภาพในทิศทางการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ซึ่งปัจจุบันมีคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการ การทำงานของคนต่างด้าวแล้วโดยมีอำนาจหน้าที่ในการเปิดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ดังนั้นควรเป็น บทบาทหน้าที่กรรมการนโยบายในการกำหนดการออกใบอนุญาตทำงาน วางแผนการรองรับความต้องการ แรงงานในระยะยาว

เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติมีเป้าหมายอยากเห็นการพัฒนากิจการประมงและอาหารทะเลของไทย มีความก้าวหน้า ได้รับการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศและเวทีการค้าระหว่างประเทศ ดังนั้น การคำนึงถึงองค์ รวมทั้งในเรื่องการผลิต การบริหารจัดการ และการคุ้มครอง และ ยืนยันว่าประเด็นแรงงานเป็นประเด็นสำคัญ ในการบริหารจัดการประมงที่ยั่งยืน ถูกกฎหมาย และเป็นธรรม จึงเรียนถึงคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อพิจารณาความเห็นและข้อเสนอของเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้าม ชาติในการคงบทบัญญัติคุ้มครองแรงงานไว้เป็นส่วนหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราช กำหนดการประมง พ.ศ. 2558 พ.ศ. ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาของกิจการประมงทะเลไทย อาหารทะเล มี ความยั่งยืนและมีกลไกการควบคุมดูแลภายใต้กฎหมายที่พิจารณาทุกด้านอย่างเข้าใจ

ขอแสดงความนับถือ

เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ

10 กรกฎาคม 2567